

Nazwa diety	DIETA ELIMINACYJNA (11)
Zastosowanie	<p>Dla osób:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ze zdiagnozowaną nietolerancją lub alergią na dany składnik, • u których względy medyczne wykluczają wybrane produkty/grupy produktów, • których religia lub światopogląd wyklucza spożycie określonych produktów.
Zalecenia dietetyczne	<ul style="list-style-type: none"> • dieta eliminacyjna jest modyfikacją diety podstawowej, • wartość energetyczna i odżywcza diety dostosowywana jest do masy ciała i stanu fizjologicznego pacjenta, w oparciu o aktualne normy żywienia dla populacji Polski oraz wytyczne towarzystw naukowych, • dieta powinna być prawidłowo zbilansowana i urozmaicona pod kątem udziału grup produktów spożywczych: produktów zbożowych, mlecznych, warzyw i owoców, ziemniaków, produktów mięsnych i ryb, nasion roślin strączkowych oraz tłuszczów, • dieta eliminacyjna powinna opierać się na spożyciu produktów i potraw świeżych, o zmniejszonej ilości nierozpuszczalnej w wodzie frakcji błonnika pokarmowego, z wykluczeniem potraw wzdymających i ciężkostrawnych, • temperatura posiłków powinna być umiarkowana, • posiłki powinny być podawane 3-5 razy dziennie zgodnie z zaleceniami lekarza i/lub dietetyka, • należy eliminować pojadanie między posiłkami, • dieta powinna być różnorodna, urozmaicona pod względem smaku, kolorystyki, konsystencji i strawności potraw oraz obróbki termicznej • w każdym posiłku należy uwzględnić wodę/napój z ograniczoną zawartością cukrów, • poza napojami uwzględnionymi w jadłospisie, pacjent powinien mieć zapewniony stały dostęp do wody pitnej – rekomendowane są dystrybutory z wodą na każdym oddziale, • należy zapewnić dodatek dozwolonych warzyw lub owoców do każdego posiłku (minimum 400 g dziennie z przewagą warzyw), przynajmniej część warzyw i owoców powinna być podawana w postaci surowej, • mleko i przetwory mleczne w tym napoje fermentowane lub produkty roślinne zastępujące produkty mleczne powinny być podawane co najmniej w 2 posiłkach w ciągu dnia, • każdego dnia należy podawać co najmniej 1 porcję z grupy mięso, jaja, roślinne zamienniki białka zwierzęcego, • ryby i/lub przetwory rybne (głównie z ryb morskich) należy uwzględnić co najmniej 3 razy w jadłospisie dekadowym, • tłuszcze zwierzęce (np. smalec) powinny być ograniczone na rzecz tłuszczu roślinnego, • przynajmniej 1 posiłek w ciągu dnia powinien zawierać produkty bogate w kwasy tłuszczowe nienasycone, • należy eliminować sól i cukry proste z diety. <p>Przy doborze produktów należy zwrócić uwagę na ich:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • jakość, • termin przydatności do spożycia, • sezonowość. <p>Stosowane techniki kulinarne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gotowanie tradycyjne lub na parze, • duszenie bez wcześniejszego obsmażania, • pieczenie bez dodatku tłuszczu, np. w folii aluminiowej, w rękawach do pieczenia, pergaminie, naczyniach żaroodpornych oraz w piecach konwekcyjnych. <p>Praktyczne wskazówki odnośnie sporządzania posiłków:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zupy, sosy oraz potrawy należy sporządzać z naturalnych składników, bez użycia koncentratów spożywczych, z wyłączeniem koncentratów z naturalnych składników, • wykluczyć zabielenie zup i sosów śmietaną i jej roślinnymi zamiennikami np. mleczkiem kokosowym, • wykluczyć dodatek do potraw zasmażek, • ograniczyć cukier dodawany do napojów i potraw, • do minimum ograniczyć dodatek soli na rzecz ziół i naturalnych przypraw. 			
Wartość energetyczna	<table border="1"> <tr> <td>Energia (En)</td> <td>K: 2000 - 2200 kcal</td> <td>M: 2201-2400 kcal</td> </tr> </table>	Energia (En)	K: 2000 - 2200 kcal	M: 2201-2400 kcal
Energia (En)	K: 2000 - 2200 kcal	M: 2201-2400 kcal		
Wartość odżywcza	Białko	Wartości referencyjne: 10-20% En 25-50 g/1000 kcal		
	Tłuszcz ogółem	Wartości referencyjne: 20-30% En 22-33 g/1000 kcal		
	w tym nasycone kwasy tłuszczowe	Wartości referencyjne: możliwie jak najmniej, jednak nie więcej niż 10% En < 11 g/1000 kcal		
	Węglowodany ogółem	Wartości referencyjne: 45-65% En 113–163 g/1000 kcal		
	w tym cukry proste	Wartości referencyjne: <10% En < 25 g/1000 kcal		
	Błonnik	15g/1000 kcal		
	Sód	≤ 2000mg/dobę		
	Wykluczony składnik/produkt	Produkty przeciwwskazane	Zamienniki produktów przeciwwskazanych	
GLUTEN Zastosowanie:	<ul style="list-style-type: none"> • żyto, pszenica, jęczmień, owies, • wszystkie produkty, które zawierają ww. zboża np. pieczywo, maca, płatki owsiane, pszenne, jęczmienne, żytnie, musli, kasze: manna, jęczmienna, makarony w tym 	<ul style="list-style-type: none"> • dozwolone są produkty powstałe z roślin, które w swojej naturze nie zawierają glutenu, • mąki: ryżowa, sojowa, gryczana, kukurydziana, z prosa, komosy ryżowej, amarantusa, 		
<ul style="list-style-type: none"> • celiakia • choroba trzewna • nietolerancja glutenu 				

<ul style="list-style-type: none"> inne diety wymagające wykluczenia glutenu 	<p>kus-kus, otręby, kielki, zarodki, wędliny, sosy, zupy w proszku, kawa zbożowa, kakao owsiane,</p> <ul style="list-style-type: none"> zagęszczacze na bazie skrobi pszennej w jogurtach lub bulionach. 	<ul style="list-style-type: none"> kasze i makarony z ww. zbóż, tapioka, sago, orzechy, sezam, ciecierzycy, siemię lniane, ziarna słonecznika, wafle ryżowe, chrupki kukurydziane.
<p>BIAŁKA MLEKA/LAKTOZA</p> <p>Zastosowanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> nietolerancja mleka krowiego nietolerancja laktozy alergia na białko mleka 	<ul style="list-style-type: none"> mleko krowie, kozie, owcze, mleko w proszku, mleko zagęszczone, sery żółte, białe, śmietana, maślanka, serwatka, jogurty, kefir, mleko zsiadłe, masło, produkty zawierające kazeinę, laktoalbuminę, laktoglobulinę, mięso wołowe, cielęcina. 	<ul style="list-style-type: none"> napoje roślinne fortyfikowane (wzbogacane wapniem): sojowe, orzechowe, migdałowe, ryżowe, mięso, ryby, jaja, nasiona roślin strączkowych – grochu, fasoli, bobu, ciecierzycy i soi, pestki roślin takich jak dynia, mak i słonecznik, szpinak, marchew, ziemniaki i pomidory.
<p>BIAŁKA JAJA</p> <p>Zastosowanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> alergia na białko jaj 	<ul style="list-style-type: none"> jaja kurcze, przepiórcze, perlicze, indycze oraz kacze, makaron jajeczny, drożdżówki, rogalce, bułeczki, produkty zawierające jaja w składzie, przetwory warzywne z dodatkiem jaj, przetwory mięsne, rybne z dodatkiem jaj np. pulpety, klopsy, ciasta, ciastka, lody, inne desery zawierające jaja, wszystkie produkty i potrawy zawierające jaja w proszku. 	<ul style="list-style-type: none"> wszelkie pieczywo bez jaj w recepturze, kasze, płatki owsiane, mąki, makaron bezjajeczny, warzywa szczególnie zawierające duże ilości żelaza, np. natka pietruszki, burak, szpinak, jarmuż, brokuły, fasolka szparagowa, mięso chude: drób, schab, szynka, wołowina, cielęcina, ryby, budynie, kisiele, galaretki bez jaj.
<p>DIETA WEGETARIAŃSKA</p> <p>Zastosowanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> dla osób nie spożywających mięsa i jego przetworów 	<ul style="list-style-type: none"> wszystkie gatunki mięs, wędliny, pasztety, wyroby podrobowe, podroby, pyzy i pierogi z mięsem, budynie mięsne, konserwy mięsne, rosoły i zupy na wywarach mięsnych, krokiety, fasolka po bretońsku, 	<ul style="list-style-type: none"> jaja, nabiał, nasiona roślin strączkowych: groch, soja, fasola, bób, soczewica, napoje roślinne fortyfikowane (wzbogacane wapniem): sojowe, orzechowe, migdałowe, ryżowe (w ograniczonych ilościach), kielki nasion np. brokołu, lucerny, rzodkiewki,

	<ul style="list-style-type: none"> • gulasz, • bigos z mięsem/kielbasą, • smalec, słonina, boczek.	<ul style="list-style-type: none"> • słonecznika, pszenicy, rzeżuchy, • zupy i sosy na wywarach warzywnych, • risotto/kaszotto z warzywami, grzybami i orzechami, • kotlety sojowe, z soczewicy i fasoli, • knedle owocowe, • pierogi leniwe,, • łazanki z kapustą i grzybami, • oleje, oliwa.
--	---	---